

Filices Novarum Hebridarum

elaboravit

M. Kuhn.

Vorgelegt in der Sitzung vom 7. Juli 1869.

I. Hymenophyllaceae Endl.

1. *Trichomanes* L.

1. *Trichomanes assimile* Mett. Linnaea 35, p. 386.

Rhizoma tenerum; folia membranacea flavo-viridia, tripinnatipartita; petiolus ad $1\frac{1}{2}$ " longus, superne compresso marginatus, rhachis alata; lamina $2\frac{1}{2}$ " longa, 1" lata oblongo-lanceolata; laciniae primariae patentibus ovatae sessiles, infimae deltae ovatae; secundariae late obovatae, ultimae linearis-oblongae, emarginatae, inferiores bifidae; nervi caenopteridis; sori axillares pauci, immersi; indusium late alatum s. cylindricum ore ampliatum.

Aneiteum, in rupibus silvarum montanarum (Herus n. 53, Dec. 1858.)

Trich. concinno Mett. proximum, sed lacinias primariis sessilibus aliisque notis satis diversum.

2. *Trichomanes Javanicum* Blume Enum. p. 224.

Forma: indusii ore manifeste ampliato.

(*Trich. alatum* Bory Dupp. Voy. p. 282. T 38. f. 2. *Cephalomanes* Presl. Stip. p. 26. — *Trichomanes Boryanum* Kze. Bot. Zeit. V. p. 370. Fil. I. p. 237. T. 97. *Cephalomanes* v. d. Bosch. Ned. Arch. IV. p. 351. — *Cephalomanes Wilkesii* v. d. Bosch Ned. Arch. V. p. 140. — *Ceph. Australicum* v. d. Bosch Ned. Arch. V. p. 139.)

Aneiteum (Herus s. num. Dec. 1858.)

3. *Trichomanes dentatum* v. d. Bosch. Ned. Arch. v. p. 182. (*Trichomanes rigidum* Brack. Expl. Exp. p. 268. t. spec.)

Aneiteum, in silvis (Herus n. 6 et s. num. Maj. 1859.)

4. *Trichomanes Bauerianum* Endl. Prod. Fl. Norfolk. p. 17. (*Trich. myrioplasium* Kze. Bot. Zeit. IV. p. 477; V. p. 417. — *Trich. mei-*
Bd. IX. Abhandl.)

folium Brack. Expl. Exped. p. 259 partim, quoad specim. Sandvicensia et Tahitensis; t. spec. orig.)

Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 38. Dec. 1858 et n. 52. Maj. 1859.)

5. *Trichomanes caudatum* Brack. Expl. Exp. p. 256. T. 36. f. 5. var. *flavo-fusca* Mett.

Laciniae primariae trapezio-oblongae, tripinnatipartitae; lacinulae omnes contiguae.

(*Trichomanes flavo-fuscum* v. d. Bosch. Ann. sc. nat. Sér. IV. Tom. 15. p. 88. Ned. Arch. v. p. 211. t. sp.)

Aneiteum, in silvis montanis ad caudices arborum (Herus n. 72. Feb. 1860.)

6. *Trichomanes maximum* Blume Enum. p. 228.

var. *oceanica*.

Cellulae spurie polyedricae pagina libera sublaeves s. serie punctorum marginalium praeditae.

Aneiteum, in declivibus montanis (Herus n. 105. Feb. 1860.)

7. *Trichomanes bipunctatum* Poir. Encycl. VIII. p. 69. (*Trichomanes Filicula* Bory Dupp. Voy. I. p. 283.)

Aneiteum (Strange).

2. **Hymenophyllum** Sm.

8. *Hymenophyllum emarginatum* Swartz Schrad. Journ. 1800. II. p. 101. Syn. p. 148. 377. — *Hymenophyllum dilatatum* Hook et Bak. Syn. fil. p. 62 ex synon. citat.

Aneiteum, in silvis montanis ad arbores et rupes (Herus n. 51. Feb. 1859.)

II. Polypodiaceae R. Br.

3. **Hymenolepis** Kaulf.

9. *Hymenolepis spicata* Presl. Epim. p. 159.

Aneiteum, ad caudices arborum in silvis montanis (Herus n. 69. Dec. 1858.)

4. **Chrysodium** Fée. Mett.

10. *Chrysodium aureum* Mett. Fil. Hort. Lips. p. 21. Moore Ind. p. 5. — *Acrostichum aureum* L. Hook. Spec. fil. v. p. 266.

Aneiteum, in paludibus (Herus n. 28. Feb. 1860.)

11. *Chrysodium sagenoides* Kuhn. Linn. 36. p. 63.

Rhizoma deest; folia membranacea, opaco-viridia, infra in costis et rhachi paleis minutis squamulosa; sterilium lamina 1' longa, ovata, pinnatisecta, apice pinnatifida; segmenta 7 juga, subsessilia, 7" longa, 1¼" lata, elongata, subpinnatifida, apice sinuata; nervi manifesti,

primi in latere interno, reliqui catadromi, maculae Sageniae ad sinus laborum 4—5-seriatae, secus costulam 1-seriatae; fertilium lamina 1' longa, segmenta distantia, petiolulata, ad $2\frac{1}{2}$ " longa, 4" lata, e basi latiore elongata, sinuato-pinnatifida, apice integrerrima, sorifera.

(*Acrostichum repandum* Hook. Spec. fil. v. p. 260 quoad plant. a Milne ex ins. Aneitens. reportat. t. fragm. aut.)

Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 107. Feb. 1860. Milne.)

5. **Lomariopsis** Féé. Mett.

12. *Lomariopsis oleandraefolia* Mett.—*Sienochlaena oleandraefolia* Brack. Expl. Exped. p. 75.

Aneiteum, in silvis montanis, in arbores ascendens (Herus n. 74, Feb. 1859.)

13. *Lomariopsis Requiniana*.

(*Acrostichum Requinianum* Gaud. Freyc. Voy. p. 304. T. 4 t. spec. orig. Hook. Spec. fil. v. p. 269. Hook. Bak. Syn. fil. p. 423 in adnot. ad *Acrost. Blumeanum* Hook. — *Neurocallis* Féé Acrost. p. 90. Presl Epim. p. 178. Tent. p. 241.)

Aneiteum, in silvis (Herus n. 60. Dec. 1858.)

Obs. Specimina Aneitensis exacte congruunt cum exemplaribus a Gaudichaud! in ins. Rawack Moluccarum et a Lesson! in ins. Waighiou ad littus septentrionale Novae Guineae collectis. Structura rhizomatis aliaque nota negant hanc speciem cum Neurocallide conjungere, nam tubum vasorum rhizomatis semper clausum inveni ut in Loxsomaceis et nonnullis Polypodiacearum generibus.

14. *Lomariopsis polyphylla*.

Logramma polyphylla Brack. Expl. Exped. p. 83. T. 12. — *Neurocallis* Moore Ind. XIX. — *Acrostichum* Hook. Spec. fil. v. p. 269. Hook. Bak. Syn. p. 424.

Aneiteum, in silvis ad arbores ascendens (Herus n. 44. Dec. 1858.)

Obs. *Lomariopsis polyphylla* Kuhn Fil. African. p. 54 (*Acrostichum* Hook. Spec. v. p. 243) est *Lomariopsis decrescens* (*Acrostichum* Baker in Hook. Syn. p. 412.)

6. **Monogramme** Schk.

15. *Monogramme subfalcata* Hook. Spec. fil. v. p. 122. T. 289. A. Hook. et Bak. Syn. fil. p. 375. t. Fragm. spec. origin.

Mallicollo (C. Moore).

7. **Vittaria** Sm.

16. *Vittaria elongata* Swartz. Syn. fil. p. 109. 302.
var. *intermedia* Mett.

Indusium margine superatum.

(*Vitt. intermedia* Blume Enum. p. 199. — *Vitt. rigida* var. δ . Hook. Spec. fil. v. p. 184.)

Aneiteum, silvi montani in arboribus (Herus n. 45. Dec. 1858, Febr. 1859). (Strange).

8. **Antrophyum** Klf.

17. *Antrophyum semicostatum* Blume Enum. p. 110.

var. *subfalcata*.

(*Antrophyum subfalcatum* Brack. Expl. Exped. p. 65. t. spec. orig. — *Antr. semicostatum* Hook. Spec. v. p. 168 partim. — *Antr. reticulatum* Hook. et Bak. Syn. fil. p. 393 partim.

Aneiteum, silvi montani in arboribus (Herus n. 46. Dec. 1858.)

9. **Gymnogramme** Desv.

18. *Gymnogramme decipiens* Mett. Ann. sc. nat. Sér. IV. Völ. XV. p. 60. Hook. Spec. v. p. 132. T. 294. Hook. et Bak. Syn. p. 381.

Aneiteum, in silvis (Herus n. 23. Febr. 1860.)

10. **Adiantum** L.

19. *Adiantum caudatum* L. Cod. 7928.

Erromango, in locis aridis (Herus n. 5. Sept. 1858.)

20. *Adiantum Capillus Veneris* L. Cod. 7923. Moore Ind. fil. p. 21.

Aneiteum, in declivibus haud procul a mare (Herus n. 50. Dec. 1858.)

21. *Adiantum diaphanum* Blume Enum. p. 215. Hook. et Bak. Syn. p. 117.

Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 83. Feb. 1859).

22. *Adiantum hispidulum* Swartz in Schrad. Journ. 1800. II. p. 82. Moore Ind. fil. p. 28.

Aneiteum, in locis aridis (Herus n. 7. Feb. 1860.) — Erromango in locis aridis (Herus n. 7. Sept. 1858. Mac Gillivray.)

23. *Adiantum fulvum* Raoul Choix d. pl. d. N. Zeal. p. 9. (An *Ad. affine* Moore Ind. p. 19 quoad Aneiteum et *Ad. pulchellum* Hook. et Bak. Syn. p. 120 quoad plantam a Milne in ins. Aneitens, lectam?)

Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 410. Feb. 1860.)

Obs. Specimina nostra habitu Adianto pulchello Bl. proxima, sed apicibus segmentorum valde attenuatis (non obtusis cf. Hook. Spec. fil. II. T. 86. C. *Ad. Lobbianum* Hook. = *Ad. pulchellum* Bl.) satis diversa. *Ad. affine* Willd. primo obtutu ab *Ad. fulvo* rhachi glaberrima valde differt.

11. **Lindsaya** Dry. Mett.

24. *Lindsaya repens* Kze. Kuhn. Fil. African. p. 68.

var. *Macraena* Mett.

Segmenta elongato-oblonga, regulariter crenata; sori intra basin crenarum lineam intramarginalem efformantes s. apicem laciniarum

aequantes. (*Davallia Macraeana* Hook. Arn. bot. Beech. Voy. p. 108.
t. spec. a Macrae in ins. Owhyhee collect.!)

Aneiteum in silvis montanis (Herus n. 48.)

25. *Lindsaya stolonifera* Mett. Linnaea 36. p. 81.

Rhizoma elongatum stoloniferum paleis ferrugineis squamosum, foliæ disticha, membranacea laete viridia, glabra; petiolus ad 6" longus; tetragonous; lamina ad 8" longa, elongato-lanceolata, acuminate, pinnatisecta s. raro basi bipinnatisecta; segmenta breviter petiolata, 8—10" longa, 3—4" lata, e basi superiore truncata, inferiore exciso-dimidiata, ovato-elongato-oblonga, apice rotundato-obtusa; lobi rhombei, inferiores bifidi; maculae costales 1—3; sori elongati, indusium membranaceum, tenerum, lobo manifeste superatum, ad latera liberum.

Novae Hebrides, Aneiteum (Herus n. 32 et s. num. Strange).

26. *Lindsaya Pickeringii* Mett. msc. — *Synaphlebium* Brack. Expl. Exped. p. 223. T. 30. f. 2.

var. *nervis* omnibus liberis.

Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 57. Déc. 1858).

27. *Lindsaya lobata* Poir. Enc. suppl. III. p. 448 (*Linds. nitens* Bl.)

Aneiteum, in silvis (Herus n. 4. Oct. 1858 et sine num. Maj. 1859. Strange. Milne et Mac Gillivray).

28. *Lindsaya elongata* Labill. Sert. Austr. Caled. I. p. 6. T. 9. Hook. Bak. Syn. fil. p. 110.

Aneiteum (Milne et Mac Gillivray. Oct. 1854.)

29. *Lindsaya Denhami* Mett. msc. — *Davallia* Hook. Icon. fil. cent. II. 47. — *Linds. polycarpa* Mett. olim.

Aneiteum, in silvis (Herus n. 22. Oct. 1858. Milne et Mac Gillivray Oct. 1854.)

30. *Lindsaya chinensis* Mett. Kuhn Fil. Afric. p. 67. — *Dav. tenuifolia* Sw. Moore Ind. p. 304.

Aneiteum (ex Moore l. c.; non vidi.)

12. *Cheilanthes* Swartz.

31. *Cheilanthes hirsuta* Mett. Cheil. n. 17.

Aneiteum, locis aridis (Herus n. 80. Feb. 1860.)

32. *Cheilanthes tenuifolia* Swartz Syn. 129. 332.

Aneiteum, locis aridis (Herus n. 59. Feb. 1859.)

33. *Cheilanthes distans* R. Brown. Moore Ind. p. 238.

Aneiteum (ex Moore Ind. l. c.; non vidi.)

13. *Pteris* L.

34. *Pteris concolor* Langsd. Fisch. Icon. fil. p. 19. T. 21 (1810) t. spec. orig. — *Pteris geraniifolia* Raddi Fil. Brasil. I. p. 46. T. 67. (1825). — *Pellaea* Hook. Spec. II. p. 132.

- Aneiteum, locis aridis (Herus n. 79 Feb. et Maj. 1859. Feb. 1860.)
35. *Pteris longifolia* L. Sp. 1531. Hook. Spec. fil. II. p. 157.
Aneiteum, in silvis et in declivibus haud procul a mare (Herus n. 87. Maj. 1859 et Dec. 1858.) — Erromango in silvis (Herus n. 10. Sept. 1858.)
36. *Pteris ensiformis* Burm. Flor. Ind. p. 230 (1768) — *Pteris crenata* Swartz Syn. p. 96. 290 (1806) Hook. Spec. fil. II. p. 163.
Aneiteum, in locis siccis saxosis (Herus n. 78. Feb. 1859.) — Erromango, in locis umbrosis (Herus n. 3. Sept. 1858.)
37. *Pteris Blumeana* Agardh Rec. Gen. Pterid. p. 22.
Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 41. Dec. 1858 et Feb. 1860.)
38. *Pteris excelsa* Gaud. Freyc. Voy. p. 388.
Aneiteum in silvis (Herus n. 100.)
39. *Pteris comans* Forst. Prodri. p. 79 n. 419. Hook. Spec. II. p. 219.
Aneiteum (Herus sine num. Dec. 1858 et n. 100. Feb. 1860. Milne et Mac Gillivray). — Erromango, in silvis (Herus n. 4. Sept. 1858.) — Tanna et Futuna (ex Hook. l. c.)
40. *Pteris tripartita* Swartz in Schrad. journ. 1800. II. p. 67. Hook. et Bak. Syn. p. 172.
Aneiteum, in silvis (Herus n. 40. Dec. 1858 et Feb. 1860). Tanna (Herus s. num. Dec. 1858). — Erromango (Milne ex Hook. et Bak. l. c.)
41. *Pteris aquilina* L. β . *esculenta* (Forst.)
Aneiteum, in silvis (Herus n. 58. Feb. 1859.)
42. *Pteris aurita* Blume Enum. p. 213. Hook. Spec. II. p. 231. — *Pteris sinuata* Hook. Spec. fil. II. p. 232.
Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 67. Dec. 1858. Milne et Mac Gillivray Oct. 1854) — Tanna (Milne ex Hook. l. c.)

14. **Blechnum** L.

43. *Blechnum orientale* L. Cod. 7816.
Aneiteum, in silvis (Herus n. 20. Oct. 1858.)
44. *Blechnum obtusatum* Mett. Ann. sc. nat. sér. IV. Tom. 15. p. 68. — *Lomaria Labill.*
Erromango (Mac Gillivray).
45. *Blechnum gibbum* Mett. Ann. sc. nat. sér. IV. Tom. 15 p. 68. — *Lomaria Labillardière*. Hook. Sp. fil. III. p. 5. Hook. et Bak. Syn. fil. p. 175.
Aneiteum, ad margines torrentium (Herus n. 61. Dec. 1858. Feb. 1860). — Erromango, ad torrentes (Herus n. 1. Sept. 1858.)
46. *Blechnum procerum* Swartz in Schrad. Journ. 1803. II. p. 290. — *Lomaria Desv.* Hook. Spec. III. p. 25.
Erromango (Mac Gillivray) — Tanna (ex Hook. l. c.)

47. *Blechnum opacum* Mett. Ann. sc. nat. sér. IV. Tom. 15. p. 69. —
Lomaria attenuata Hook. Spec. fil. III. p. 7 ex parte teste Hook et Bak. Syn. fil. p. 176.
 Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 47. Feb. 1860.)
48. *Blechnum lanceolatum* Sturm. Fil. Chil. p. 25.
 Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 103. Feb. 1860.)
49. *Blechnum elongatum* — *Lomaria elongata* Blume. Hook. Spec. fil. III. p. 4.
 Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 73. Feb. 1859.)

15. **Asplenium** L.

50. *Asplenium Nidus* L. Cod. 7830.
forma normalis Mett. Ann. Mus. Lugd. Bat. II. p. 233. *Aspl. australasicum* Hook. Spec. fil. III. p. 79.
 Aneiteum, in arboribus (Herus n. 27. Dec. 1858.)
51. *Asplenium amboinense* Willd. Spec. v. p. 303. Moore Ind. p. 112.
 — *A. Feejeense* Hook. Spec. fil. III. p. 87. Hook. et Bak. Syn. p. 192 et certe etiam *A. vittaeforme* Moore Ind. p. 177 quoad Aneiteum.
 Aneiteum, silvi montani in arboribus (Herus n. 35. Dec. 1858. Feb. 1859.)
 Observ. *Aspl. Feejeense* ex speciminibus a Brackenridgeo collectis
 exacte cum *Aspl. amboinensi* Willd. congruit; sed *Aspl. vittaeforme*
 Cav. et Blum. facile ab hac specie foliis articulatis dignoscitur
(*Aspl. sundense* Bl. = *A. vittaeforme* Cav.)
52. *Aspl. amoenum* Presl Tent. pterid. p. 108.
 Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 106. Feb. 1860.)
53. *Aspl. obtusilobum* Hook. Icon. plant. T. 1000. Moore Ind. p. 151.
 Hook. et Bak. Syn. 221. — *Aspl. brachypterum* Hook. Spec. fil. III. p. 214. quoad ins. australasiacas.
 Aneiteum, silvi montani in arboribus (Herus n. 49. Dec. 1858.)
54. *Aspl. macrophyllum* Swartz. Schrad. Journ. 1800. II. p. 52. —
A. falcatum Moore Ind. p. 128. Hook. Spec. fil. III. p. 160.
 Aneiteum (Herus s. num.) — Futuna (ex Hook. l. c.)
55. *Asplenium caudatum* Forst Moore Ind. fil. p. 119.
 Aneiteum (ex Moore l. c. non vidi).
56. *Asplenium cuneatum* Lam. Encyc. I. p. 309. — *Aspl. laserpitifolium*
 Moore Ind. p. 140 ex parte. — *Aspl. spathulinum* Hook. Spec. III. p. 171 ex parte.
 Aneiteum, in silvis montanis ad arbores (Herus n. 2 et 99. Dec. 1858 et Feb. 1860.).
57. *Aspl. Petersenii* Kze. Anal. Pterid. p. 24 (1837). — *Diplazium*
Lasiopteris Kze. Bot. Zeit. I. p. 456 (1842).

- Aneiteum, Anumech in silvis montanis (Herus n. 95. Feb. 1860 et Maj. 1859.)
58. *Aspl. pallidum* Blumé Enum. p. 177.
Aneiteum, in silvis (Herus n. 30. Maj. 1859 et Feb. 1860.)
59. *Aspl. alternifolium* Mett. Fil. h. Lips. p. 75. T. 12. f. 1—2. — *Aspl. alternifolium* β. *oblongifolium* Hook. Spec. fil. III. p. 239.
Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 82. Dec. 1858.)
60. *Aspl. woodwardioides* Baker in Hook. Syn. p. 229. (*Brachysorus* Presl Epim. p. 70 t. spec. orig.)
Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 54. Dec. 1858 et Feb. 1860.)
61. *Aspl. spinulosum* Mett. Ann. Mus. Lugd. Bat. II. p. 237 (non Id. *Aspl.* n. 190) certe *Callipteris prolifera* Moore Ind. p. 217 quoad Aneiteum.
- Aneiteum, in silvis (Herus n. 102 Feb. 1860.)
62. *Aspl. melanocaulon* Bak. in Hook. Syn. p. 240. — *Diplazium* Brack. Moore Ind. p. 332. — *Aspl. arborescens* β. *melanocaulon* Hook. Spec. III. p. 256.
Aneiteum (specimina adhuc non vidi).
63. *Aspl. ebenum*. — *Diplazium* J. Smith. Moore Ind. p. 327.
Aneiteum (non vidi).
64. *Aspl. (Loxoscaphe) brachycarpum* Kuhn Linn. 36. p. 104.
Folia membranacea, laete viridia, glabra; rhachis livido-straminea; lamina ampla ovata, quadripinnatisecta; segmenta primaria 6" longa, ovato-lanceolata petiolata, ultima cuneata s. bifida, superiora et laciniae oblongae, obtusiusculae, fertiles falcatae, 1" circiter sub apice in latere interno monosorae; sori obliqui, oblongi, 1" fere longi; indusium membranaceum pallidum.
Aneiteum (Milne et Mac Gillivray).
Obs. *Davallia gibberosae* Sw. proxima, sed soris majoribus, et magis ab apice laciniarum remotis abunde recedens.

16. **Hypolepis** Bernh.

65. *Hypolepis tenuifolia* Bernh. Hook. Spec. II. p. 60. — *Lonchitis* Forst. Prod. p. 80 n. 424. — *Cheilanthes arborescens* Sw. Syn. p. 129. 336. Willd. Spec. v. p. 462.
Tanna (Forster in herb. Willd. 20129). — Aneiteum, in silvis (Herus n. 96 partim; 97 partim; 108.)

17. **Phegopteris** Féé.

66. *Phegopteris rubrinervis* Mett. Linn. 36. p. 116.
Folia chartacea supra opaco-rufescens, infra laete viridia, glaberrima; rhachis cum costis costulisque rufescens; lamina ampla, pinnatisepta cum impari; segmenta multijuga, 1/2—1' longa, 1—2"

lata, sessilia oblique patentia, elongato-oblonga, acuminata, obtuse crenata, apice producto subintegerrima; costulae prominulae $1\frac{1}{2}$ " distantes, antrorum curvatae; nervi 10—20, maculae 12—18 seriatae; sori inter costulas biseriati, radio intercostali approximati; sporangia nuda, pedicellata, pedicello infra medium excrescentia paraphysae-formi abbreviata instructa.

Polypodium urophyllum Hook. Spec. v. p. 10 et Hook. et Bak. Syn. p. 315 ex parte.

Aneiteum, in silvis (Herus n. 34. Dec. 1858. Strange).

Obs. *Polyp. urophylo* Wall. (*Phegopteris* Mett.) proximum, quod sporangiis setiferis pedicellisque nudis atque aliis notis satis recedit.

67. *Phegopteris Aneitensis*. — *Polypodium Aneitense* Hook. Spec. IV. p. 268. — *Polyp. Sandvicense* Hook. et Bak. Syn. p. 312 ex parte.
Aneiteum (Strange).

18. *Aspidium* Sw.

68. *Asp. glanduliferum* Mett. (*Goniopteris* Brack. Expl. Exped. p. 29).
Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 70 Maj. 1859 n. 90 partim. Dec. 1858). — Erramango (Herus n. 8 partim Sept. 1858.)

Obs. Indusium membranaceum, glabrum, margine parce ciliatum, sed mox fugax observavi. Cf. *praeterea* Hook. et Bak. Syn. fil. p. 316 in adnot. ad Pol. costatum, quo loco fortasse nostra species indicata est.

69. *Asp. Harveyi* Mett. Linn. 36. p. 115.

Folia membranacea supra et margine hirsuta, infra in nervis brevissime setulosa; petiolus 8" longus cum rhachi teres praesertim superne et supra hirsutus; lamina 2' longa, lanceolata, acuminata, pinnatisecta, segmenta numerosa, sessilia, elongato-oblongo-lanceolata, e basi sensim attenuata, acuminata, pinnatipartita apice producto crenato-repanda, media $6\frac{1}{2}$ " longa, patentissima, inferiora distantia, deflexa, infima $1\frac{1}{3}$ " longa; laciniae oblongae sinibus acutis distinctae, basales internae elongatae, falcatae, breviter acutae, nervi infimi supra sinum marginem adeuntes; sori margini approximati; indusium reniforme tenuiter setosum persistens.

Aneiteum, ad margines silvarum (Herus n. 13 partim Feb. 1860); in silvis montanis (Herus n. 88 Maj. 1859; n. 89. Feb. 1860; n. 90 partim Dec. 1858; n. 94 Maj. 1859 Anumech.)

70. *Asp. Brackenridgii* Mett. Ann. sc. nat. sér. IV. Vol. XV. p. 75.
var. *glaberrima*.

Folia glaberrima, carina e sinu laciniarum ad costam extensa manifestiore; sori numerosi costae adpressi.

Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 91. Feb. 1860).

Observ. In varietate indicata indusium firmum minutum fuscum
marginē pauci setosum observavi; sporangiorum pedicelli setis paucis
articulatis instructi.

71. *Aspidium molle* Sw. Hook. Spec. fil. IV. p. 69.
Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 13 partim Feb. 1860; n. 90
ex parte Maj. 1859); ad marginē silvarum (Herus n. 104. Feb. 1860.)
— Tanna (ex Hook. l. c.)
72. *Asp. dissectum* Mett. Ann. Mus. Lugd. Bat. I. p. 232.
Aneiteum (Strange). — Erromango (Herus n. 8 partim. Sept. 1858.)
73. *Asp. unitum* Mett. α . *glabrum* Mett.
Aneiteum (Herus s. num.)
74. *Asp. truncatum* Gaud. Freyc. Voy. p. 332. T. 10.
Aneiteum in silvis (Herus n. 90 ex parte).
75. *Asp. aristatum* Sw. Hook. Spec. fil. IV. p. 28.
Aneiteum, ad marginē torrentium (Herus n. 26. Dec. 1858.)
76. *Asp. chaerophylloides* Zipp. msc. Mett. Ann. Mus. Lugd. Bat.
I. p. 228.
Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 42. Dec. 1858.).
77. *Asp. setigerum* (*Nephrodium* Bak. in Hook. Syn. p. 284).
Aneiteum, in declivibus haud procul a mare (Herus n. 84. Maj. 1859.)
78. *Asp. davallioides* (*Lastrea* Brack. Expl. Exped. p. 202.)
Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 109 Febr. 1860.)
79. *Asp. viridans* Mett. msc. (*Polypodium* Milnei Hook. Spec. fil. IV.
p. 254 t. fragm. origin.) — *Nephrodium membranifolium* Hook. et
Bak. Syn. p. 282 partim.
Erromango in silvis (Herus n. 6. Sept. 1858) — Aneiteum (Milne
et Mac Gillivray).
var. *hirta*. Folia supra sparse et breviter hirta.
Aneiteum, in silvis (Herus n. 31. Feb. 1860). — Tanna (Herus
s. num. Dec. 1858). — Futuna (ex Hook. l. c.)
80. *Asp. pachyphyllum* Kze. Bot. Zeit. VI. p. 259 (? *Asp. pteropus* Hook.
Spec. fil. IV. p. 47. *Nephrodium decurrens* Bak. in Hook. Syn. p. 299
quoad Anciteum.)
Aneiteum, in silvis (Herus n. 29. Dec. 1858 Strange).
81. *Asp. subtriphyllum* Hook. Spec. fil. IV. p. 52.
Malicollo (C. Moore non vidi).
82. *Asp. melanocaulon* Blume Hook. Spec. fil. IV. p. 53.
Tanna (Milne non vidi).

19. *Oleandra* Cav.

83. *Oleandra ciliata* Klotzsch msc. Kuhn in Linn 36. p. 126.
Rhizoma scandens paleis e basi ovata adpressa subulatis squar-
rose patentibus araneose ciliatis vestitum; folia membranacea sub-

chartacea 2—4" distantia, plurifaria, supra glabra, opaco viridia, subnitida, infra sparse pilis canescens pilosula; phyllopodium abbreviatum paleis absconditum, petiolus $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$ " longus, lamina 1 $\frac{1}{4}$ ' longa, 1" lata, linearis basi sensim attenuata, acuminata; sori costae approximati; indusium reniforme inaequaliter rotundatum coriaceum fuscum.

Ol. neriiformis Hook. Spec. fil. IV. p. 157 et Hook. Bak. Syn. p. 302 quoad *Aneiteum* t. Mett.

Aneiteum, in silvis montanis ad arbores adscendens. (Herus n. 48. Dec. 1858.)

20. **Polypodium** L.

- 84. *Polyp. blechnoides* Hook. Spec. fil. IV. p. 180.
Aneiteum (ex Hook l. c.)
- 85. *Polyp. Cunninghamii* Hook. Spec. fil. V. p. 58. Hook. et Bak. Syn. p. 354. — *Dictyopteris lanceolata* Moore Ind. p. 318.
Aneiteum (ex Moore l. c.) — *Malicollo* (ex Hook. l. c.)
- 86. *Polyp. Féei* Mett. Ann. Mus. Lugd. Bat. II. p. 227. — *Gymnogramme caudiformis* Hook. Spec. fil. V. p. 158.
Aneiteum, in silvis montanis ad arbores (Herus n. 37. Dec. 1858.)
- 87. *Polyp. persicaefolium* Dsv. Berl. Mag. V. p. 316. — *P. grandidens* Kze. Bot. Zeit. IV. p. 422.
Aneiteum, in silvis (Herus n. 86.)
- 88. *Polyp. Phymatodes* L.
Aneiteum in saxosis (Herus n. 3. Oct. 1858). — Erromango (Mac Gillivray).
- 89. *Polyp. rigidulum* Sw. — *Drynaria diversifolia* Sm. Moore Ind. p. 345.
Aneiteum, in arboribus (Herus n. 24. Oct. 1858.)
- 90. *Polyp. conjugatum* Kl. Mett. Ann. Mus. Lugd. Bat. II. p. 229. — *Dipteris conjugata* Moore Ind. p. 341. — *Polyp. Horsfieldii* R. Br. Hook. Spec. fil. V. p. 99.
Aneiteum, in silvis (Herus n. 101. Feb. 1860.)
- 91. *Polyp. sinuosum* Wall. Hook. Spec. fil. V. p. 61. Hook. et Bak. Syn. p. 355.
Nov. Hebrides (C. Moore; non vidi).
- 92. *Polyp. varium* Mett. Polyp. n. 254.
forma caudata.
Aneiteum (Herus s. num. Dec. 1858.)
- 93. *Polyp. acrostichoides* Sw. Hook. Spec. fil. V. p. 44. Hook. et Bak. Syn. p. 350.
Nov. Hebrides (Milne, non vidi) An *Polyp. varium* Mett.?

21. **Nephrolepis Schott.**

94. *Nephrolepis tuberosa* Presl Tent. p. 79.
var. *undulata* Mett. Kuhn Fil. African. p. 156.
Aneiteum, in silvis montanis ad arbores (Herus n. 98 Feb. 1860.
Strange).
95. *Nephr. biserrata* Schott. — *Nephr. acuta* Presl. Hook. Spec. fil.
IV. p. 153.
Aneiteum (Strange, Herus s. num. Maj. 1859); ad margines
silvarum (Herus n. 21. Feb. 1860); in silvis montanis ad arbores et
saxa (Herus n. 63. Maj. 1859.)

22. **Davallia Sm.**

96. *Davallia contigua* Sw.
Aneiteum, silvi montani in arboribus (Herus n. 39. Dec. 1858.)
97. *Davallia Gaimardiana* Presl Tent. p. 128.
Aneiteum, in silvis ad arborum caudices (Herus n. 55. Déc. 1858).
98. *Davallia alpina* Blume Enum. p. 231. — *Davallia botrychoides*
Hook. et Bak. Syn. p. 90.
Aneiteum, in silvis montanis ad arbores (Herus n. 43. Dec. 1858.)
99. *Davallia pusilla* Mett. Ann. sc. nat. sér. IV. t. XV. p. 79. Hook. et
Bak. Syn. p. 89.
Aneiteum, inter saxa (Herus n. 16. Oct. 1858).
100. *Davallia solida* Swartz. Moore Ind. p. 300.
Tanna (ex Moore l. c. non vidi).
101. *Davallia denticulata* Mett. in Kuhn Fil. African. p. 157.
var. *elata* Mett.
Indusium late oblongum in labium triangulare ovatum productum.
(*Trichomanes elatum* Forst. *Davallia* Spreng. Sw.)
Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 62. Dec. 1858).
102. *Davallia leptocarpa* Mett. Linn. 36. p. 143.
Rhizoma scandens paleis adpressis ovato-lanceolatis acuminatis
squamosum; folia tenuiter coriacea glaberrima tripinnatipartita;
petiolus 3—5" longus, lamina 5—6" longa, ovata s. deltoidea, acu-
minata; laciniae primariae anguste alatae brevi petiolulatae ovato-
lanceolatae acuminatae, secundariae subsessiles trapezio-oblongae s.
elongato-oblongae obtusae s. acutae, tertariae steriles cuneato-
oblongae denticulatae, nervis paucis indivisis striisque recurrentibus
manifestis instructae; fertiles profunde laciñatae, lacinulis linearis-
spathulatis bidentatis s. inaequaliter bidentatis, parte dilatata sori-
feris; indusium lineari-oblongum antice subsemirotundatum, dentibus
laciñarum, imprimis externis falcatis acuminatis superatum.
Aneiteum in silvis montanis ad arborum caudices (Herus n. 56.
Feb. 1859.)

103. *Davallia pycnocarpa* Brack. Expl. Exp. p. 242. T. 35. f. 2. (t. spec. orig.) Moore Ind. p. 299. — ? *Davallia pentaphylla* Moore Ind. p. 298 quoad Aneiteum.

Aneiteum inter saxa atque ad caudices arborum (Herus n. 14. Feb. 1859. 1860.)

104. *Davallia aemula* Mett. Linn. 36. p. 144.

Rhizoma elongatum paleis ferrugineis elongato-lanceolatis longe acuminatis squamosum; folia membranacea vix chartacea, glaberrima; petiolus $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{4}$ " longus, marginatus; lamina ad 5" longa, basi $3\frac{1}{2}$ " lata, deltoidea vel ovata acuminata basi bipinnatipartita; laciniae primariae ala angusta confluentes, inferiores sinibus deorsum dilatatis distinctae, oblongae vel sublanceolato-oblongae, steriles acuminatae crenato-serratae vel subpinnatifidae, basales maximae inaequaliter ovato-lanceolatae, acuminatae, pinnatipartitae, lacinulis oblongis obtusis antice obtuse dentatis, lateris inferioris adactis, basalibus maximis elongatis, fertiles obtusae, obtuse crenatae; nervi anadromi teneri furcati subpinnati, fertiles plerumque indivisi; sori lacinias e medio ad apicem occupantes crenas vel crenarum basin anticam tegentes; indusium membranaceum transverse suboblongum ad latera breviter adnatum.

Aneiteum, silvae montanae in arboribus (Herus n. 64. Dec. 1858.)

105. *Davallia pyxidata* Cayan. Moore Ind. p. 299.

Aneiteum inter saxa atque ad arbores (Herus n. 25. Oct. 1858.)

106. *Davallia pallida* Mett. Linn. 36 p. 142.

Folia ampla subchartacea supra laete viridia, infra pallida; rachis straminea supra sulcata; lamina quadripinnatisecta; segmenta primaria 11" longa, ovato-lanceolata, acuminata, manifeste petiolata, petiolulo 5" longo; secundaria brevi petiolata 2" longa, trapezio-ovato-acuminata, tertaria basi attenuata subpetiolata trapezio-ovato-oblonga, obtusa; superiora trapezio-oblonga, suprema spathulata bifida; ultima e basi cuneata, obovato-oblonga, crenatim lobata, superiora confluentia; nervi Polystichoidei, steriles apice incrassati; sori margini approximati centripeti, supra prominuli; indusium oblongum ad latera adnatum margine antico libero leviter rotundatum.

Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 93).

Davalliae immersae Wall. proxima, quae indusio reniformi ad latera libero satis differt.

23. **Saccoloma** Kaulf.

107. *Saccoloma Moluccanum* Mett. (*Davallia* Blume Enum. p. 237.)
var. *firma* Kuhn.

Indusium antice in lobulum triangularem productum. (*Microlepis tenuis* Brack. Expl. Exped. p. 236 t. spec. orig. — *Saccoloma campylurum* Mett. Ann. sc. nat. sér. IV. vol. XV. p. 80. — *Davallia inaequalis* Hook. Bak. Syn. p. 99 partim.)

Aneiteum, in silvis (Herus n. 85. Feb. 1858. 1859.) — Erromango (Mac Gillivray).

24. **Dennstaedtia** Bernh.

108. *Dennstaedtia flaccida* Bernh. *Dicksonia* Hook. Bak. Syn. p. 53.

Aneiteum, in silvis (Herus n. 96 partim Feb. 1860 et s. num. Dec. 1858. — Strange, Milne).

109. *Dennstaedtia Samoensis* Moore Ind. p. 307.

Aneiteum in silvis (Herus n. 97 partim Feb. 1860.)

25. **Microlepis** Presl.

110. *Microlepis trichosticha* J. Smith in Hook. Journ. III. p. 416.

Aneiteum in silvis (Herus n. 97 partim Feb. 1860).

111. *Microlepis strigosa* Presl Epim. p. 95.

Erromango in silvis (Herus n. 9. Sept. 1858.)

III. **Cyatheaceae** Endl.

26. **Dicksonia** L'Hérit.

112. *Dicksonia straminea* Labill. Moore Ind. p. 315. — *D. dubia* Hook. et Bak. Syn. p. 51. ex parte.

Aneiteum, in silvis (Herus n. 9. Oct. 1858. Strange, Milne et Mac Gillivray).

113. *Dicksonia squarrosa* Swartz Syn. p. 136. 355.

Tanna (Forstér in herb. Willd. 20152). An patria commutata?

27. **Alsophila**, R. Br.

114. *Alsophila lunulata* R. Brown. Moore Ind. p. 53. Hook. et Bak. Syn. p. 41.

Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 15, Feb. 1859. n. 92. Maj. 1859).

115. *Alsophila decurrentis* Hook. Hook. et Bak. Syn. p. 39.

Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 71. Feb. 1859. Milne et Mac Gillivray).

28. **Hemitelia** R. Br.

116. *Hemitelia laciniata* Spreng. Syst. IV. p. 126. Hook. Spec. I. p. 33.
— *Polypodium* Forst. herb.
Nov. Hebrides (non vidi).
Obs. Ex descriptione Sprengelii certe non ad genus „Hemiteliam“ pertinet.

29. **Cyathea** Sm.

117. *Cyathea leucolepis* Mett. Ann. Mus. Lugd. Bat. I. p. 56. Hook. et Bak. Syn. p. 26 partim.
Aneiteum.
118. *Cyathea Aneitensis* Hook. in Hook. et Bak. Syn. p. 26. — *Hemitelia schizochlamys* Mett. in herb. quibusd.
Aneiteum (Herus n. 38. Dec. 1858. Strange).
119. *Cyathea medullaris* Swartz. Moore Ind. p. 271.
Aneiteum (ex Moore l. c.; non vidi).

IV. Gleicheniaceae R. Br.

30. **Gleichenia** Sm.

120. *Gleichenia dichotoma* Hook. Moore Ind. p. 376.
Aneiteum in silvis (Herus n. 12. Oct. 1858.)
121. *Gleichenia flabellata* R. Brown.
Aneiteum, ad torrentium margines (Herus n. 19. Oct. 1858.)
122. *Gleichenia oceanica* Kuhn.

Folia indefinita? membranacea, tenera, infra pallidiora, pruinata, in rhachibus paleis ferrugineis, lanceolatis, profunde dilaceratis densius obsita, in costis infra pilis articulatis adspersa, supra glaberrima; lamina ad 16" longa plures dichotoma, flabellata; gemmae paleis lanceolatis breviter ciliatis, longe acuminatis, ferrugineis obtectae; partitiones primariae 2" longae, secundariae 4—5" longae, lineares, profunde pinnatipartitiae; laciniae numerosissimae, rectangule patentes, subdistinctae s. ala angustissima membranacea conjunctae, $\frac{1}{2}$ —1" longae, 1" latae, lineares, obtusae, basales internae abbreviatae; nervi laxi simpliciter furcati, infra glaucescentes, utrinque 14—18; sori in ramo antico medii inter costulam et marginem, sporangiis 3—4 formati.

Aneiteum, in silvis montanis (Herus n. 66. Febr. 1859. Strange).
-- Ins. Feejeenses.

Gleich. tenerae R. Br. proxima, sed indumento laminae et glaucescentia aliisque notis satis diversa.

V. Schizaeaceae Mart.

31. **Lygodium** Sw.

123. *Lygodium reticulatum* Schkuhr.

Aneiteum, in silvis (Herus n. 11. Dec. 1858).

32. **Schizaea** Sm.

124. *Schizaea Forsteri* Spreng. Anl. 1805. III. p. 144.

Aneiteum, in silvis (Herus n. 4. Dec. 1858.)

VI. Marattiaceae Kl. f.

33. **Angiopteris** Hoffm.

125. *Angiopteris caudata* de Vriese Monogr. p. 20. Moore Ind. p. 74.

Nov. Hebrides (non vidi).

34. **Marattia** Sm.

126. *Marattia Smithii* Mett.

Folia coriacea opaco-viridia infra in costis nervisque paleis ferrugineis lanceolatis dilaceratis vestita; rhaches laeves mox denudatae; lamina bipinnata; pinnae oblongae basi paullulum attenuatae; pinnae patentes, ad 5" longae, 9" latae, e basi inferiore longius descendente rotundata, superiore truncato - rotundata, elongato-oblongae, acuminatae, leviter apice argute serratae; nervi plerique indivisi, sub angulo 80° decurrentes, $\frac{3}{4}$ " distantes, apice sorum superante antrorsum curvati; sori e margine remoti, subapproximati, oblongi, dimidio quoque 8 - 10 loculares basi pilis paleaceis cincti.

Aneiteum, in silvis (Herus n. s. Dec. 1858. Strange).

Ophioglossaceae R. Br.

35. **Ophioglossum** L.

127. *Ophioglossum pendulum* L.

Aneiteum in silvis montanis in arboribus (Herus n. 69. Feb. 1859)

Lycopodiaceae Sm.

36. **Lycopodium** L.

128. *Lycopodium nutans* Brack.

Aneiteum, silvi montani in arboribus et saxis (Herus n. 75. Febr. 1859.)

129. *Lycopodium nummularifolium* Blume.

Aneiteum (Herus s. num.)

130. *Lycopodium cernuum* L.

Aneiteum (Herus s. num. Dec. 1858).

Selaginellaceae Mett.

37. **Selaginella** Pal. Beauv.

131. *Selaginella Durvillei* A. Braun nsc. — *Sel. caudata* Spring.

δ. *Durvillaei* Spring. Monogr. II. p. 141. — t. A. Braun.

Erromango locis umbrosis (Herus n. 1. Sept. 1858.)

132. *Selaginella firmula* A. Braun.

Stipes erectus 6—8" longus, tetragono-anceps, goniotropus antice et postice rotundatus; lamina stipite paulo longior tri- quadripinnata, pyramidata, ramis erecto-patentibus; folia in stipite homoeomorpha, adpressa, suboblique inserta, late ovata, acuminata, serrulata, basi fere ciliata, firmula inconspicua, nervo versus apicem paullulum proëminente. Folia frondis saturate vel flavo-viridia supra opaca parum nitentia, infra pallidiora vix scaberula, aureo-nitentia, ubique dense inserta, in ramis robustioribus paullulum remota, in debilioribus contigua, magis imbricata. Folia lateralia postica in rhachi primaria late ovata, in ramis ramulisque angustiora, ovato-oblonga, versus apicem paullulum attenuata, obtusiuscula, inaequilatera, antice rotundata, serrulato-ciliata, apice et in latere postico integerrima, basi posteriore, subexcisa nonnunquam ciliis paucis instructa, dorso convexiuscula, nervo vix conspicuo supra proëminente percursa. Folia intermedia lateralibus duplo-triplo minora, manifeste biseriata, subconvergentia, ovata, breviter acuminata, dorso plus minusve carinata, margine remote denticulata vel subdenticulata. Folia axillaria lateralibus minora et angustiora, aequilatera, oblonga, obtusa, basi subauriculatim dilatata apice integerrima, inferne praesertim ad basin serrulato-ciliata. Spicae ramulis angustiores (ramuli 2½—3 mm. spicae 1—1½ mm. latae) densiusculae latere antico applanatae; bracteae anticae et posticae magnitudine quidem inter se parum diversae, sed manifeste heteromorphae, anticae crista latiuscula opaca carinatae, margine et carina denticulatae; posticae paulo breviores, palli-

diores complicato-carinatae, sed non cristatae margine ciliato-serratae. Microsporae cinnabarineae vel miniatae, laeves, 0,033—0,037^{mm}. latae; macrosporae quaternae flavidae s. fere albae superficie irregula-
riter reticulatim rugosae, 0,25^{mm}. latae. (A. Braun. msc.)

Novae Hebrides, Aneiteum (Heras n. 10. Febr. 1859). — Nova
Irlandia (Turner).

Ex stipitis et foliorum forma *S. flabellatae* proxima, sed ex spi-
carum forma ad *Selaginellas* spicis platystichis pertinens. Lamina
breviore et robustiore a *Sel. flabellata*, majore a *Sel. Arbuscula*
recedens.

— — — — —

— — — — —

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Verhandlungen der Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in Wien.](#) Frueher: [Verh.des Zoologisch-Botanischen Vereins in Wien.](#) seit 2014 "Acta ZooBot Austria"

Jahr/Year: 1869

Band/Volume: [19](#)

Autor(en)/Author(s): Kuhn M.

Artikel/Article: [Filices Novarum Hebridarum. 569-586](#)